

Kohanimenõukogu protokoll

PROTOKOLL nr 37

Tallinn, 01. juuni 2011
(seisukoha kujundamine e-posti teel)

PP [kuu aasta] nr [toimiku indeks/nr]

Juhatas: Väino Tõemets

Protokollis Aule Kikas

Osalesid: Kohanimenõukogu liikmed (seisukoha kujundamine e-posti teel)

Päevakord:

1. Arvamuse kujundamine: Viimsi valla asustusjaotuse muutmine ja ajalooliste kohanimede taastamine Naissaarel (Lõunaküla/Storbyn, Tagaküla/Bakbyn ja Väikeheinamaa küla/ Lillängin)
2. Arvamuse kujundamine: Paikuse aleviku liigi muutmine aleviks

1. Arvamuse kujundamine: Viimsi valla asustusjaotuse muutmine ja ajalooliste kohanimede taastamine Naissaarel (Tagaküla / Bakbyn, Lõunaküla / Storbyn ja Väikeheinamaa küla/ Lillängin)

Harju maakonna Viimsi valla asustusüksuse muutmise on algatanud Viimsi Vallavolikogu 09. novembri 2010. a otsusega nr 43 "Naissaare asustusjaotuse muutmise taotlemine".

Taotluse kohaselt on tegemist Harju maakonnas Viimsi vallas asuva Naissaare küla koosseisust ajaloolise Tagaküla/Bakbyn, Lõunaküla/Storbyn ja Väikeheinamaa küla/ Lillängin taastamisega.

Oma taotluses märgib Viimsi Vallavolikogu, et Viimsi valla koosseisu kuuluval Naissaarel puuduvad külanimed, millega hõlbustuks tunduvalt asutuste ja paikade adresseerimine. Ajalooliselt oli saarel kolm küla, pärast nõukogude armee lahkumist oli saar asustamata ja kogu saare ulatuses märgiti kohanimena Naissaare küla.

Naissaart külastab aastas tuhandeid inimesi ja saarel tegutseb mitmeid organisatsioone, ühtlasi on saarele püstitatud mõnikümme elamut. Vaatamata sellele, et saarel pole ametlikult kasutusel ühtegi asustusüksuse nimetust peale „Naissaare küla“, kasutatakse kohapeal ajalooliste külade nimesid paikadele ja asutustele viitamisel kuni tänase päevani.

Eeltoodu on tinginud vajaduse taastada Naissaare ajaloolised külanimed.

Naissaare vald asutati Eesti Vabariigi omavalitsusüksusena 16.08.1919. a. Vallas elas 1934. a. seisuga 69 majas 450 inimest – neist 155 rootslast ja 291 eestlast. Naissaare valla asustus koondus põhiliselt saare lõuna-edelaosas paiknevasse Lõunakülla (Storbyn), seal paiknesid ka vallamaja,

kirik, koolimaja ja kauplus. Väiksemad külad olid saare põhjatipu lähedal paiknenud Põhjaküla ehk Tagaküla (Bakbyn) ja läänerannikul paiknenud Väikeheinamaa küla ehk Läänküla (Lillängin). Üksikuid talusid ja hooneid paiknes ka mujal üle kogu saare. Et saare asustus oli juba sajandeid olnud eesti-rootsi segaasustus, siis olid ka kohanimed saarel kahes keeles. Rahvastikuregistri 01.01.2011. a seisuga elab Naissaarel 7 inimest.

Otsusega kaotatakse praeguse tervet saart hõlmava Naissaare küla (mis dubleerib saare nime ja on koha aadressina üldine) piirid ning taastatakse Naissaare kolm ajaloolist küla: Tagaküla / Bakbyn, Lõunaküla / Storbyn ja Väikeheinamaa küla / Lillängin. Rööpnimede määramise aluseks on kohanimeseaduse § 11 lg 4 p 1 ja § 11 lg 3 p 1, mille kohaselt võib põhi- ja rööpnime määrata aja- või kultuurilooliselt põhjendatud juhul, kui eesmärk on säilitada võõrkeelne kohanimi nimeobjektile, millel juba on või millele määratakse ka eestikeelne nimi.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 25. novembri 2004. a määrusega nr 335 kehtestatud "Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise alused ja korra" § 12 lõike 1 punktile 3 kooskõlastas Maam amet (03.02.2011 kiri 12.1-5/372) Viimsi vallas Naissaare küla asustusjaotuse ja lahkmejoonte muutmise ettepaneku ning lahkmejoonte kirjelduse märkusteta. Samuti toetab Viimsi valla Naissaare küla asustusjaotuse ja lahkmejoonte muutmist Harju Maavalitsus (14.02.2011 kiri).

Otsustati: Lähtudes eeltoodust on kohanimenõukogu seisukohal, et kõne all olev asustusjaotuse muutmine on põhjendatud ning muudatuste sisseviimiseks vajalik dokumentatsioon on nõuetekohaselt koostatud, mistõttu toetab nimetatud asustusjaotuse muutmist ajalooliste Tagaküla / Bakbyn, Lõunaküla / Storbyn ja Väikeheinamaa / Lillängin külade ennistamise ja sellega seotud lahkmejoonte muutmist.

2. Arvamuse kujundamine: Paikuse aleviku liigi muutmine aleviks

Pärnu maakonna Paikuse valla asustusjaotuse muutmise on algatanud Paikuse Vallavolikogu 20. septembri 2010. a otsusega nr 25 „Asustusjaotuse liigi ja lahkmejoonte muutmise taotlemine“. Taotluse kohaselt on tegemist Paikuse aleviku liigi muutmise aleviks ning Paikuse aleviku ja Silla küla vahelise lahkmejoone muutmise. Asustusjaotuse muutmise eesmärgiks on asustuses toimunud arengu kaasajastamine asustusjaotuses.

Paikuse alevik on Paikuse valla suurima elanike arvuga asustusüksus. Kompaktse hoonestusega alad vahelduvad rohealadega, olemas on väljaehitatud tänavavõrk ja tehniline infrastruktuur. Alevik toimib ka vallakeskusena. Olemasolevad ja planeeringutega ettenähtud avalikud- ja sotsiaalobjektid tagavad aleviku ja ümberkaudsete külaelanike teeninduse. Paikuse aleviku pindala on 549 ha, elanike arv seisuga 01.01.2010 oli 2609 inimest.

Silla küla paikneb Paikuse alevikust lõunas, kulgedes väljavenitatult piki Reiu jõe kallast põhja-lõuna suunas. Küla esimesest majast viimaseni on ca 9 km. Nõukogude ajal oli elamumaana kasutuses põhiliselt ainult Jõekalda tee (Sindi-Lodja – Silla mnt) äärne ala, lisaks veel kaks suvilapiirkonda. Suvilad on nüüdseks kasutusele võetud elamutena.

Praegusel ajal koosneb Silla küla mitmest eraldiseisvast eramajade asumist. Maareformi järgsel perioodil on kogu Silla külas, eriti aga selle alevikupoolses osas toimunud aktiivne planeerimis- ja elamuehitusala tegevus. Selle tulemusena on järsult kasvanud elanike arv. Välja on kujunenud kompaktse hoonestusega alad oma tänavavõrgu ja tehnovõrkudega. Teedevõrgu ja sotsiaalse infrastruktuuri kaudu on Silla küla põhjapoolne osa, mis paikneb Paikuse aleviku ja Seljametsa küla vahel, tihedalt seotud alevikuga.

Lõunapoolse osa asustus paikneb mõlemal pool Jõekalda tee ääres. Sellesse piirkonda jääb ka endise Sindi sovhoosi kanala hoonetes arenev Silla tehnoküla ning mitu väiksemat kinnisvaraarendust ca 40 krundiga. Suurem, hoogsalt arenev, elamuehituspiirkond on nn Seenemetsa elamurajoon 62 krundiga. Küla kaugemas piirkonnas on Kuigu maaüksuse detailplaneeringuga planeeritud 75 elamukrunti. Arendaja on väljaehitanud teedevõrgu ja

kommunikatsioonid. Aktiivset ehitustegevust hetkel ei toimu. Silla küla praegune pindala on 1749 ha, elanike arv seisuga 01.01.2010 oli 674 inimest.

Paikuse alevik ja Silla küla moodustavad koos valla tihedamalt asustatud ala. Ülejäänud vald on valdavalt hajaasustusega. Tiheasustust on vaid külakeskustes. Suure ala võtavad seal enda alla metsad, rabad ja põllud.

3. Elanike arv soo- ja vanuserühmade lõikes seisuga 01.01.2010 Paikuse alevikus ja Silla külas asustusüksuste praegustes piirides

Asustus-üksus	Elanike arv			Kuni 18 a			19 – 60 a			Üle 61 a		
	Kokku	M	N	Kokku	M	N	Kokku	M	N	Kokku	M	N
Paikuse alev	2609	1229	1380	597	284	313	1560	765	795	452	180	272
Silla küla	674	334	340	195	92	103	402	207	195	77	35	42

Paikuse Vallavolikogu 15. juuni 2009 määrusega nr 8 kehtestatud üldplaneeringus nähakse ette aleviku edasist arengut alevina ning Silla küla tiheda asustusega osa, mis paikneb praeguse Paikuse aleviku lõunapiiri ja Seljametsa küla põhjapiiri vahel, üleminemist Paikuse alevi koosseisu.

Paikuse Vallavolikogu 19. aprilli 2010 otsusega nr 8 „Asustusjaotuse muutmise algatamine” algatati Paikuse aleviku ja Silla küla asustusüksuste lahkmejoonte osaline muutmine.

„Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise alused ja kord” § 2 lg 5 kehtestab asustusüksuste liigituse. Selle kohaselt on alev ja vallasisene linn üldjuhul vähemalt 1000 alalise elanikuga tiheasustusega ala. Praeguse Paikuse aleviku elanike arv on 2609. Pärast asustusüksuse lahkmejoonte muutmist suureneb elanike arv 2982 inimeseni. Seega on elanike arvu arvesse võttes põhjendatud Paikuse aleviku ümbernimetamine Paikuse aleviks.

Silla küla põhjapoolne osa, mille üleminemist Paikuse alevi koosseisu taotletakse, on teedevõrgu ja sotsiaalse infrastruktuuri kaudu seotud pigem aleviku kui Silla küla keskosas areneva külakeskusega. Seda seetõttu, et piirkonna elanike igapäevane liiklus toimub valdavalt Paikuse aleviku ja Pärnu linna suunal ja külakeskus jääb vastassuunda. Piirkonnas on valdavad kompaktsed hoonestusega alad oma tänava- ja tehnovõrkudega. Sarnaselt alevikuga on elualade vahel säilitatud rohealad. Paikuse aleviku ja Silla küla lahkmejoonte muutmise läheb 165 ha suurune maa-ala Paikuse alevi koosseisu. Muudatus puudutab 373 inimest 150-s majapidamises. Kehtestatud detailplaneeringute kohaselt on üleminevas piirkonnas veel 90 tühja elamukrunti, mille alusel võib prognoosida tulevikus 200 – 300 elaniku lisandumist.

Silla küla lõunapoolses osas, mis peale asustusüksuste lahkmejoonte muutmist jääb Silla külaks, elab praegu 301 inimest. Kehtestatud detailplaneeringute kohaselt on piirkonnas veel 140 tühja elamukrunti, mille alusel võib prognoosida vähemalt 300 elaniku lisandumist. Piirkonnas, kus asub Silla tehnoküla, 3 korterelamut ja arenev Seenemetsa elamurajoon on arenemas külakeskus. Vallavalitsuse, külaelanike ja aktiivselt tegutseva külaseltsi ühistegevusena on rajatud palliplats ja mänguväljak. Munitsipaalomandisse on taotletud maatükk, kuhu on võimalik ehitada külamaja. Valla omandis on ärimaa sihtotstarbega krunt, kus saab arendada kaubandus- ja teenindusalast tegevust.

Paikuse vallas toimunud arengut ja rahvastiku kasvutempot arvestades on tekkinud vajadus nende arengute kajastamiseks ka asustusjaotuses. Põhjendatud on olemasolevate asustusüksuste lahkmejoonte ja Paikuse aleviku asustusüksuse liigi muutmine.

Vastavalt alaliste elanike arvule on otstarbekas Paikuse aleviku ümbernimetamine Paikuse aleviks ning sellega orgaaniliselt seotud Silla küla osa liitmine aleviga. Silla küla oma uutes piirides on kompaktsem ja arenev külakeskus toimib tõmbekeskusena paremini.

Paikuse Vallavolikogu 15.06.2009 otsusega nr 8 „Üldplaneeringu kehtestamine“ nähakse ette Paikuse aleviku ja Silla küla vahelise asustusüksuse piiri muutmise ja Paikuse aleviku ümbernimetamine Paikuse aleviks.

Maa-amet 11.11.2010 kirjaga nr 12.1-5/11238 kooskõlastas maavanema poolt esitatud dokumendid märkusteta.

Pärnu maavanem nõustub Paikuse valla Paikuse aleviku ja Silla küla vahelise piiri muutmissetpanekuga ja Paikuse aleviku ümbernimetamisega Paikuse aleviks.

Otsustati: Lähtudes eeltoodust on kohanimenõukogu seisukohal, et kõne all olev asustusüksuse liigi ja Paikuse aleviku ja Silla küla vahelise lahkmejoone muutmise taotlemine Paikuse vallavolikogu poolt on põhjendatud ning muudatuste sisseviimiseks vajalik dokumentatsioon on nõuetekohaselt koostatud, mistõttu kohanimenõukogu toetab nimetatud taotlust.

Väino Tõemets
kohanimenõukogu esimees